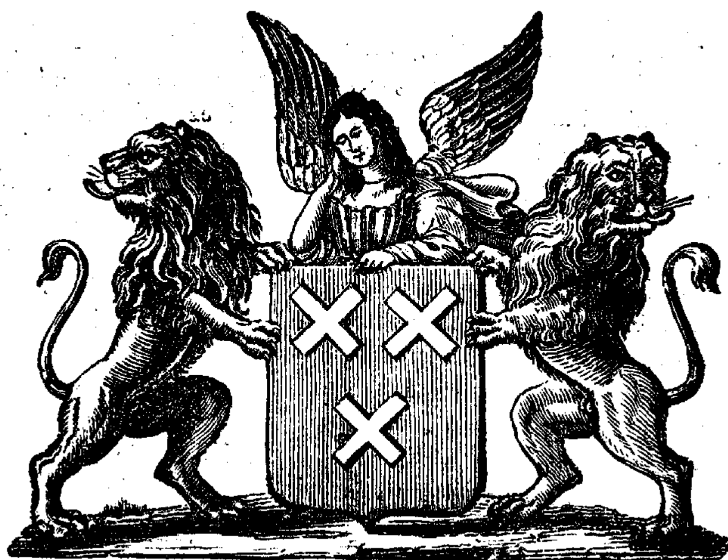
No. 157. **1842.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag **29 December.**

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heere Controleur der Directe Belastingen alhier, van den 24. December 1842, n°. 417.

Gezien de Wet van den 29. Maart 1833, (*Staatsblad n°. 4*) houdende belasting op het Personeel.

Maken bij deze aan alle Ingezetenen dezer stad bekend, dat het voljaars en derde kwartaals Aanvullings-Kohier, beide van de belasting op het Personeel van dezen loopenden jare 18$\frac{42}{43}$, op den 15. December jl. door Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie zijn executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien in voege als daarbij, in overeenstemming met art. 44 der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hun aanslagbiljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos, ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij die zouden vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van eene maand, na de dagteekening van hun aanslag-biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetenheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 27 December 1842.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad;
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten December.

Aan de leden van het korps diplomatiek is kennis gegeven dat de koning hen ter gelegenheid van den nieuwjaarsdag zal ontvangen. Gezegde leden hebben zich reeds vereenigd voor het opmaken van het adres dat de oudste in jaren dan uit aller naam zal uitspreken.

— Door de meerderheid van den ministerraad, waarbij de koning zich gevoegd heeft, zou, naar men verzekert, na eene levendige discussie, besloten zijn, dat Z. M. de kamers in persoon met eene aanspraak zal openen. De heer *Guizot* zegt men dat de steller van de openingsrede zal zijn.

— Men ziet thans dagelijks de ordonnantie te gemoet, waarbij eenige der personen, aangeduid in de ordonnantie die de daarstelling van eenen geheimen raad beveelt, tot ministers van Staat benoemd worden. Volgens sommiger gevoelen zouden er vooreerst slechts veertien personen tot leden van gezegden raad benoemd worden. Belangstellend is men om te weten, of het ministerie bij die benoemingen reeds het daaraan verbonden traktement van 15000 fr. zal durven toekennen, alvorens de kamers de finantiele kwestie beslist hebben, en velen betwijfelen of de kamer die gelden zal willen toestaan. Daardoor toch zou bijv. een maarschalk van Frankrijk, die als zoodanig 40,000 fr. trekt, bij zijne benoeming tot lid van den geheimen raad, nog 15,000 fr. bekomen en dus een traktement van 55,000 fr. genieten.

— De *Moniteur Parisien* gaf gisteren avond het volgend berigt: » De regent is den 22sten naar Valencia vertrokken. — *Van Halen* houdt zich nog te Barcelona op."

Te Barcelona is een nieuwe *bando* of vervolgingsdecreet uitgevaardigd. Het bevat een lijst van negentien voorvlugtigen, officieren van verschillende rangen of landsambtenaren, welke de militaire commissie in staat van beschuldiging heeft gesteld, omdat zij deel hebben uitgemaakt van de raadgevende junta, of slechts omdat zij te Barcelona gedurende den opstand gebleven zijn. Al wie deze voortvlugtigen schuilplaats verleent zal gefusilleerd worden. Men geloofde dat de hevige en willekeurige maatregelen thans, na achttien dagen op de bevolking te hebben gedrukt, ten einde zouden zijn, maar voormelde vreeslijke bando, de arrestatien van municipale kiezers den dag vóór de stemming en de strenge oorlogscontributie hebben de bevolking op nieuw met schrik vervuld.

De gebeurtenissen te Barcelona schijnen voorts eene algemeene zuivering van openbare ambtenaren over geheel Spanje ten gevolge te zullen hebben. Men sprak te Madrid van eene geheime circulaire in die strekking aan alle hoofden van administratien gerigt; zij zullen moeten te werk gaan naar hunne bijzondere overtuiging, of naar de geheime informatien welke hun zouden doen oordeelen dat deze of die ambtenaar in 't geheim het gelukken van den opstand zou gewenscht hebben. Deze administratieve inquisitie was eene oorzaak van schrik zelfs voor de lieden die vreemd aan staatkundige partijen waren.

Zoowel de bladen van Madrid als thans zelfs de tot dusver het bestuur toegedane *Constitucional* van Barcelona, laten zich in hevige bewoordingen tegen de jongste maatregelen uit. Sommigen der Madridsche bladen ontzien zelfs den persoon van den regent niet.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten December.

Uit Petersburg, schrijft men van den 9den December:

»Z. Keiz. H. de Grootvorst Troonopvolger heeft de gelukkige bevalling zijner gemalinne *de Caesarewna* op eene echt vorstelijke wijze gevierd, te weten, door het beschikbaar stellen eener som van 10,000 roebels, tot afkoop der schulden van in de gijzelingen verzuchtende ongelukkigen. De helft dezer som is in handen gesteld van den militairen gouverneur van Moskou. Zes en twintig personen zijn op deze wijze uit hunnen kerker verlost geraakt, en bij voorkeur heeft men hiertoe gekozen vaders, met talrijke huisgezinnen bezwaard. Hoe heilrijk zoodanige voorbeelden der vorsten werken, blijkt onder anderen hieruit, dat een ander rijk, weldadig persoon, die onbekend heeft willen blijven, het voorbeeld dadelijk gevolgd heeft, door insgelijks eene som van 10,000 roebels te doen geworden aan den raad van curatele te Moskou, ten einde jaarlijks uit de renten gevangen gezette schuldenaren los te koopen."

— Het volgende is de inhoud van een artikel der Petersburger dagbladen, betrekkelijk de krijgsgevangenen, die, gelijk met buiten 'slands voorgeeft, zich nog in Siberie zouden bevinden:

» Sedert het herstel des algemeenen vredes is het reeds menigmalen gebeurd, dat zich in Frankrijk lieden hebben opgedaan, die naar zij voorgaven, ten jare 1812 in Russische gevangenschap geraakt, na het ondergaan van menigerlei wederwaardigheden uit dit rijk teruggekeerd waren, en veel van hunne uitgestane ellende, gelijk ook van de harde behandeling wisten te vertellen, waaraan hunne landen lotgenooten, alsnog in dat barbaarsche land en vooral in de barste woestenijen van Siberie blootgesteld waren. Zoodanige aangiften, hoe avontuurlijk zij ook meestal klinken mogten, konden natuurlijk in den beginne niet buiten aanmerking gelaten worden, en even gelijk zij het algemeene medelijden in den hoogsten graad wekten, moesten zij ook de regeringen en in het bijzonder de Fransch-Koninklijke tot officiele stappen bewegen, om het al of niet gegronde van zoodanige verklaringen uit te vorschen. Bij de hieruit ontstane verhandelingen heeft de Ruskeizerlijke regering, gelijk wij kunnen verzekeren en gelijk ook het hieronder volgende bewijzen zal, steeds de grootste bereidwilligheid getoond en geen middel onbeproefd gelaten om de in Rusland misschien nog achtergebleyene Fransche en andere krijgsgevangenen op te sporen en hun den terugkeer naar hun vaderland, zoo veel geschieden kon, gemakkelijk te maken. Wij herinneren ons onder anderen, dat in het jaar 1816 een koninklijk Hannoversche officier, de luitenant *van Meyer*, naar Rusland kwam met den last van zijne regering, om geheel het rijk door te reizen, zich overal henen te begeven, waar hij het verblijf van ook slechts eenen eenigen zijner landslieden vermoeden kon; de namen van alle, als krijgsgevangenen in Rusland misschien achtergeblevene Hannoveranen op te teekenen en hun, wanneer zij zulks wenschen mogten, tot den

terugkeer in het vaderland behulpzaam te zijn. Keizer *Alexander* liet destijds aan alle beambten de stelligste bevelen uitvaardigen, om aan luitenant *van Meijer* alle slechts mogelijke hulp en te gemoetkoming te doen geworden, ten einde hij in staat gesteld mogt worden, om, zoo aan den last zijner regering als aan hetgeen in het algemeen de menschelijkheid vorderde, volkomen te kunnen voldoen, en — zoo veel ons bekend is — heeft èn hij èn de koninklijk Hannoversche regering zelve, de door onze beambten bewezene bereidwilligheid en inschikkelijkheid met dank erkend. Wat is echter de uitkomst dier nasporingen en van al die vroeger en later nog, op verlangen van andere regeringen en inzonderheid van de Fransche, in de jaren 1824, 1835 en 1839 door de beambten, welke de zaak betrof, in Rusland gedaan zijn? deze: dat geen krijgsgevangene, als zoodanig, immer naar Siberie gebragt geworden is; — dat, zoo er buitenlanders in Siberie zijn of geweest zijn, die zich niet vrijwillig aldaar ophouden, zulks alleen de zoodanige zijn, die wegens begane misdaden, en ten gevolge van regterlijke vonnissen, daarheen verbannen zijn geworden; — dat sedert den vrede alle krijgsgevangenen uit Rusland naar hun vaderland teruggezonden en slechts diegenen in het land gebleven zijn, die vrijwillig verkozen, hun duurzaam verblijf in Rusland te vestigen, alwaar buitenlanders, en inzonderheid Duitschers en Franschen, nog altijd een naar evenredigheid gemakkelijk middel van bestaan vinden.

» Hiermede scheen de zaak dan afgedaan, en even gelijk de vreemde regeringen aan de officiele berigten en verzekeringen, die haar uit Rusland gewierden, een vriendschappelijk vertrouwen schonken, even zoo scheen zich ook de publieke meening, ten minste onder de standen, die op beschaving aanspraak maken, bij de gedachte te kunnen gerust stellen, dat alles wat mensch-mogelijk was, in het werk was gesteld, om tot de overtuiging te geraken, dat geen eigenlijke krijgsgevangen meer in Rusland aanwezig was.

» Maar het middel om, door het verhalen van, vooral in vreemde landen geledene wederwaardigheden, opzien te baren en medelijden te wekken is te gemakkelijk en al te uitlokkend, dan dat het niet door lieden bij de hand genomen zou geworden zijn, die anders geene kostwinning hadden. Zoo deden zich dan van tijd tot tijd nog altijd menschen op, die van hunne langdurige gevangenschap in Siberie, en van de vele Franschen, die, zeiden zij, daar nog in ellende smachtend waren, wisten te vertellen. Zoo moet dan ook kort geleden zekere *Jacob Muller*, uit het Moezeldepartement, wij weten niet van waar opgedaagd zijn en juist zoodanige historie ten beste gegeven hebben.

» Niet lang geleden lazen wij in een Fransch dagblad, welks redactie zich juist niet onder de vrienden van Rusland telt, een zeer verstandig opgesteld artikel betrekkelijk dergelijke, menigmaal zelfs verzonnene sprookjes van krijgsgevangenen in Rusland, met welke menig courant-schrijver zijn blad vult, deels om toch iets belangwekkends te vertellen, deels ook wel met het booze oogmerk om hartstogten van haat en vijandschap te wekken. Wij zouden bijna gelooven, dat de geschiedenis van *Jacob Muller*, welke persoon misschien wel in het geheel niet bestaat, tot het artikel, waarvan wij spraken, de naaste aanleiding gegeven had. Aldus echter heeft een veel gelezen Duitsch blad niet geoordeeld, maar heeft de aan dien *Jacob Muller* in den mond gelegde vertelling, verzeld van eigene aanmerkingen, getrouwelijk overgenomen. Moeten wij nu, ten gevalle van dat veel gelezene Duitsche blad, die vertelling van een distrikt Pascowo aan de IJszee, van geratenbrij en haverbrood, van knoetslagen enz., weerleggen? Waarlijk dit zou een al te ondankbaar werk zijn. En, zeker, het Duitsche blad gelooft zelf niet meer aan zulke dingen."

— Volgens een schrijven uit Berlyn, is voor eenige dagen aldaar eindelijk de dader ontdekt van den belangrijken diefstal, die in den vorigen winter, in het paleis van Z. K. H. Prins *Albrecht* van Pruissen, gepleegd is. Dezelve is gebleken te zijn een gewezen stalknecht des Prinsen, die tot de toen ter tijd op vermoeden gegrepen personen behoorde en nu zijne misdaad beleden en de plaats aangewezen heeft waar het gestolene begraven ligt. Na lang graven zijn ook het geld en de andere kostbaarheden gevonden.

— Uit Stockholm schrijft men, dat de beroemde scheikundige *Berzelius*, door het springen van eene retorte, beduidend bezeerd is geworden, echter niet zoodanig, dat men daarvan ernstige gevolgen ducht.

— Te Keulen heeft zich dezer dagen een genootschap tot bevordering van het Christendom onder de Joden gevormd, onder den naam van Rhijnsch-Westfaalsche Vereeniging voor Israël. Volgens de statuten zal het doel bevorderd worden door verbreiding der H. Schriften, onderwijs uit en over die Schriften, zooveel mogelijke uit den weg ruiming van alle hindernissen, welke de aanneming van het Evangelie onder Israël in den weg staan, en opwekking der Christenen tot algemeene werkdadige deelneming. Het bestuur is zamengesteld uit een president, een secretaris, twee bibliothecarissen, een kassier en een aantal directeuren. Als medelid wordt ieder aangemerkt die eene jaarlijksche bijdrage, naar eigen verkiezing te bepalen, schenken zal. Ofschoon het genootschap op zich zelf staat, wil het zich gaarne met de bestaande zendeling- en bijbelgenootschappen in verband stellen.

— Dezer dagen is door 36 Beijersche afgevaardigden aan de Beijersche stendenvergadering voorgesteld, om de order van den minister van oorlog, van den 14 Augustus 1838, betreffende de kniebuiging voor het heilige der heiligen, als inbreuk makende op de gewetensvrijheid van ieder, die den Roomsch-Katholijken godsdienst niet belijdt, af te schaffen. Dit voorstel is in handen eener daartoe benoemde commissie gesteld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten December.

H. K. H. de Prinses *Albert* van Pruissen is gisteren morgen vroeg in de residentie aangekomen, en heeft haren intrek op het paleis in het Noordeinde genomen.

— Bij de ingediende begrooting voor de jaren 1844 en 1845 worden onderscheidene hoofdstukken van uitgaven aldus voorgesteld:

Huis des Konings, voor ieder jaar *ƒ* 1,250,000. — Hooge kollegiën van Staat, voor 1844 *ƒ* 657,393; — en voor 1845 *ƒ* 655,593. — Buitenlandsche zaken, voor 1844 *ƒ* 577,960; — voor 1845 *ƒ* 577,960. — Justitie, voor 1844 *ƒ* 2,494,785,85; — voor 1845 *ƒ* 2,495,415,85. — Binnenl. zaken, voor 1844 *ƒ* 4,160,245; — voor 1845 *ƒ* 4,156,880. — Hervormde kerk enz., voor ieder jaar *ƒ* 1,651,538,52½. — R. K. Eeredienst, voor ieder jaar *ƒ* 570,484. — Marine, voor ieder jaar *ƒ* 5,756,352,67. — Financiën, nat. schuld, voor 1844 *ƒ* 34,032,163; — voor 1845 *ƒ* 33,954,083; — Depart., voor 1844 *ƒ* 6,021,171,09½ — voor 1845 *ƒ* 6,009,850,69½. — Landmagt, voor ieder jaar *ƒ* 12,975,000. — Koloniën, voor 1844 *ƒ* 104,233,69, en voor 1845 *ƒ* 103,232,40.

— Volgens het thans aan de Tweede Kamer der staten-Generaal aangeboden ontwerp van wet, wegens den aanleg van eenen weg, van Maastricht naar de Geldersche grenzen, zal de straatweg van Maastricht, over Sittard en Roermond naar Venlo voltooid worden, en die van laatst genoemde stad over Gennep tot aan de Geldersche grenzen, in de rigting van Heumen, gemaakt worden door het Rijk. Ter bestrijding van de daartoe vereischte kosten, zal er eene geldleening worden geopend, ten bedrage van hoogstens *ƒ* 950,000, tegen eene rente niet te boven gaande *vijf ten honderd* in het jaar. Deze leening zal, naar mate de behoeften van het werk dit vereischen, te gelde worden gemaakt. De aflossing dezer geldleening zal aanvangen met het jaar, volgende op dat, waarin de geheele aanleg des wegs voltooid, en het vervoer over denzelven geopend wordt. Zij zal jaarlijks ten minste *één ten honderd* van het oorspronkelijke kapitaal bedragen, en vermeerderen naar mate der opbrengsten des wegs dit toelaten. De geldleening zal gevestigd zijn op den weg zelven, en speciaal mede op de opbrengst der langs den weg te vestigen tollen, na aftrek der kosten van het onderhoud der werken. Van die opbrengsten zal eene afzonderlijke rekening moeten gehouden, en deze door de Algemeene Rekenkamer jaarlijks opgenomen en afgesloten worden. Ingeval de vermelde opbrengsten niet genoegzaam mogten bevonden worden, om daaruit de geheele benoodigde som van renten en aflossing van het genegocieerde kapitaal te bestrijden, zal daarin door het Rijk worden voorzien.

— Het ontwerp van wet, omtrent de verdeeling der grondbelasting tusschen de gebouwde en ongebouwde eigendommen enz., ingediend in de zitting van de Tweede Kamer de Staten-Generaal van den 20 dezer, luidt als volgt:

Wij WILLEM II, enz.

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de bepalingen opzigtens het kadaster, vervat in den Xden titel der wet van 15 September 1807 (Bulletin des Lois n°. 161), het bedrag der grondbelasting voor de gebouwde en ongebouwde eigendommen afzonderlijk, en wel in evenredigheid van de zuivere belastbare opbrengst, voor elke van deze beide soorten van eigendom bij het kadaster, bepaald, geregeld en vastgesteld behoort te worden;

Gezien de wet van 19 December 1834 (*Staatsblad n°.* 34), vaststellende de verdeeling der grondbelasting voor 1835 en vervolgens tusschen de daarbij genoemde provincie;

Gezien de wet van 28 Maart 1828 (*Staatsblad n°.* 8), houdende bepalingen omtrent den vrijdom van grondbelasting, in geval van aanbouw van huizen en andere getimmerten, en willende, in betrekking daartoe, eenige nadere bepalingen maken;

Gezien de wet van 6 junij 1840 (*Staatsblad n°.* 17), omtrent den vrijdom van grondbelasting, ter zake van landontginningen, enz.,

Zoo is het dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De hoofdsom der grondbelasting, bij de wet van 19 December 1834 (*Staatsblad n°* 34), voor de daarbij genoemde provincien, vastgesteld op een bedrag van *zeven millioen negen honderd drie en tachtig duizend twee honderd zes en vijftig gulden vier en tachtig cents*, wordt tusschen de gebouwde en ongebouwde eigendommen verdeeld, als volgt:

Voor de gebouwde eigendommen, *drie millioen vijftienduizend zeshonderd zes en vijftig gulden, negen en een halve cents*, en voor

de ongebouwde eigendommen *vier millioen negenhonderd zeven en zestig duizend zeshonderd gulden, vier en zeventig en een halven cent*, overeenkomstig den bij deze met gevoegden staat.

Art. 2 Ingeval een perceel geheel of gedeeltelijk, het zij ten gevolge van afspoeling, verzanding, brand, watervloed of andere dergelijke rampen, het zij door slooping, of op eenige andere wijze, ophoudt te bestaan, of wel tot een onbelastbaar gebruik overgaat, zal hetzelve, met de daarvoor uitgetrokken belastbare opbrengst, van de kadastrale leggers worden afgeschreven, en de aanslag der provincie met de betrekkelijke grondbelasting worden verminderd. Zoo lang dit niet heeft plaats gehad, zal de belasting, in de bedoelde gevallen, uit het fonds voor kwade posten worden goedgedaan.

Bijaldien slechts het inkomen van eenig in de kadastrale kohieren aangeslagen eigendom, door tijdelijke rampen of oorzaken, geheel of gedeeltelijk mogt verloren gaan, zal de grondbelasting deswege, geheel of gedeeltelijk, uit het fonds voor kwade posten worden goedgedaan.

Art. 3. Bij het ontstaan van vermeerdering van de belastbare opbrengst eener provincie, ten gevolge van aanspoeling, of wederteboekstelling van verzande perceleu, waarvan, volgens art. 2, afschrijving mogt zijn verleend; van ontginningen, droogmakingen, inpolderingen, stichting, vernieuwing, aan- of bijbouwing van gebouwen, en het dien ten gevolge belastbaar worden van, volgens de wetten van 28 Maart 1828 (*Staatsblad n°.* 8) en 6 Junij 1840 (*Staatsblad n°.* 17), of andere bepalingen, vrijdom genietende percelen, gelijk mede van het belastbaar worden van, wegens onbelastbaarheid, niet in het kadaster gebragte percelen, zal deze vermeerderde opbrengst mede in de grondbelasting worden aangeslagen, volgens den maatstaf van *twaalf cents, dertien honderdste* per gulden, in hoofdsom, en de aanslag der provincie daarmede worden verhoogd.

Art. 4. De vermindering en vermeerdering van den aanslag der provincie, omschreven in de art. 2 en 3 zal ten gevolge hebben, dat de hoofdsom der grondbelasting, zoo en in dier voege als dezelve bij de wet van 19 December 1834 (*Staatsblad n°.* 34) en bij art. 1 dezer wet is vastgesteld, met dezelfde sommen zal worden verminderd en vermeerderd.

Art. 5. De bepalingen van de art. 2 en 3 hiervoor zullen, met het jaar 1844, op alle na 1834, volgens gemelde artikelen, ontstane verminderingen en vermeerderingen worden toegepast.

De in art. 1 bedoelde splitsing zal, voor het hertogdom Limburg, worden daargesteld, na afloop der werkzaamheden van het kadaster in hetzelve, en zulks overeenkomstig deszelfs uitkomsten; zullende alsdan ook de art. 2 en 3 op hetzelve toepasselijk worden.

Art. 6. Ten einde het tijdstip van ingang, en den duur der vrijdommen van grondbelasting of van verhooging van grondbelasting, bij de wet van den 28 Maart 1828 (*Staatsblad n°.* 8) voor den aanbouw van huizen en andere getimmerten toegestaan, te kunnen regelen, zullen de belanghebbenden verpligt zijn, binnen zes maanden na de afkondiging dezer wet, van alle nieuw gestichte, gedeeltelijk vernieuwde en vergroote of uitgebreide gebouwen, waarvan de ingang des vrijdoms van grondbelasting nog niet vastgesteld is, aan de zetters hunner gemeente aangifte te doen, welke daarvoor een schriftelijk bewijs aan den aangever zullen afgeven. Van alle stichtingen, vernieuwingen en aan- of bijbouwingen, in de termen der wet vallende, na de afkondiging dezer wet voltooid, zullen de belanghebbenden verpligt zijn eene gelijke aangifte te doen, binnen zes maanden na de ingebruikstelling der percelen, of nadat dezelve voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken.

Van alle voornoemde gebouwen, met betrekking tot welke de ingang van den vrijdom niet vastgesteld en binnen gezegde termijnen geene aangifte gedaan is, zal de aanspraak op vrijdom vervallen.

Lasten en bevelen enz."

De verdeeling van de hoofdsom der grondbelasting tusschen de gebouwde en ongebouwde eigendommen in de onderscheiden provincien is als volgt:

	Gebouwde.	Ongebouwde.	Totaal.
Noord-Braband,	*f* 178,219,58;	*f* 660,711,62,	*f* 838,931,20
Gelderland,	» 56,527,46;	» 600,843,61;	» 782,371,07
Zuid-Holland,	» 885,974,72;	» 879,733,50;	» 1,765,708,22
Noord-Holland,	» 1,010,478,63;	» 556,953,11;	» 1,567,431,74
Zeeland,	» 133,135,23½;	» 436,338,68;	» 569,473,91½
Utrecht,	» 180,106,99;	» 305,666,69;	» 485,773,68
Vriesland,	» 192,003,00;	» 709,583,04;	» 901,586,04
Overijssel,	» 107,858,70;	» 273,837,79½;	» 381,696,49½
Groningen,	» 121,548,44;	» 456,505,42;	» 578,053,86
Drenthe;	» 24,803,34;	» 87,427,28;	» 112,230,62

— Onder de buitenlandsche bijdragen voor de oprigting van een standbeeld ter nagedachtenis van Prins *Willem I* is voorzeker een der belangrijkste van den graaf *de Geer*, van Leufste, een der vermogendste ingezetenen van Zweden, wier geslacht van nederlandschen oorsprong is, en die thans eene som van *f* 300 voor het monument van den grondlegger der Nederlandsche vrijheid heeft aangewezen.

— Men verneemt dat de ridder *Willem Lobé*, consul-generaal der Nederlanden op het eiland Cuba, van de Spaansche Regering voor zijn handelhuis het uitsluitend regt verkregen heeft, om de wateren van het arsenaal aan de Havanna uit te diepen en bevaarbaar te maken. Hieraan is verbonden een regt op het bezit van hetgene bij de uitdieping gevonden zal worden, bestaande uit vijf liniescheepen (twee van 120, twee van 74 en een van 64 stukken), die in de doorvaart gezonken liggen, behalve nog een fregat en eenige kleinere vaartuigen. De heer *Lobé* is thans in het vaderland, om zich uit onze fabrijken de noodige machines te verschaffen.

— In de gemeente Eijbergen, onder Zutphen, zijn, op den 18den dezer, door twee onbekende manspersonen, de eene twintig de andere dertig jaar oud, naar 't scheen, verscheiden valsche Zeeuwsche Rijksdaalders in omloop gebragt. Eerst na het vertrek dier personen is de ontdekking gedaan, en de Justitie daarvan onderrigt.

— Uit Borne schrijft men van den 20sten dezer:

» Heden morgen heeft alhier in de gemeente, onder de Havezate Weleveld, een verschrikkelijke gebeurtenis plaats gehad, gelijk staande aan die, welke onlangs ook in Noord-Braband met eenen jagt-opziener is voorgevallen en niet minder boosaardig.

» Een boerenmeisje, op weg naar de kerk, vond op een binnenpad eenen bij haar onbekenden manspersoon levenloos ter aarde liggen, naast denzelven eene buks; zij zag den grond van bloed doorweekt; — deerlijk verschrikt gaf zij van deze hare bevinding aan de aldaar in de buurt wonende boeren berigt, die zich haastten dit jammerlijk voorval ter kennisse te brengen van den heer mr. *Dickers*, op den Bornschen molen. Onverwijld werd van dit een en ander aan den heer officier van justitie te Almelo berigt gezonden, die dan ook op staanden voet deze vreesselijke zaak op de plaats zelve onderzocht, en het is gebleken, dat de brave en onverschrokken jagtopziener, *Frederik Nijkamp*, op eene wreedaardige wijze door een schot is nedergeveld, welk schot op eene zoo geringe distantie heeft plaats gehad, dat zijn dijbeen geheel en al is verbrijzeld. Men zegt, dat de verslagene in dien morgen daar ter plaatse in aanraking is geweest met eenige stroopers, jagende met geweren."

— In de *Leeuwarder Courant* leest men het volgende over de voorgenomene of reeds uitgevoerd wordende verfraaijingen dier stad:

»Nadat een groot gedeelte der wallen en bolwerken dezer stad in de laatste jaren afgegraven, en vooral aan de zuid- en westzijde in zoo vele schoone plantsoenen herschapen is, kunnen wij thans met genoegen mededeelen, dat men voor weinige dagen begonnen is met het vellen van een aantal boomen van den noordelijken wal achter den Stads- of Prinsentuin, met oogmerk, om ook dit, nog onveranderd gedeelte der stads veste, tusschen den aanleg bij de Oldehoof en den Jacobijner-dwinger (in den vorigen jare afgegraven), te planeren en in plantsoenen te veranderen. Even als bij de laatste vergraving van de noordelijke wallen van Haarlem, bestaat er ook hier het plan om dit aanzienlijk terrein niet enkel tot wandeling, maar daar tusschen ook tot rijweg te bestemmen, zoodat de Prinsentuin, wiens ingang thans zoo gebrekkig met rijtuig is te naderen, in den vervolge, langs dezen nieuwen weg, aan de zijde van het nieuwgebouwde zomerhuis met rijtuig zal kunnen bezocht worden. De heer *P. L. Roodbaard*, die vroeger zoo veel lof van zijn vernieuwden aanleg van den Prinsentuin van de stedelijke begraafplaats en van de zuider- en wester-plantaadje heeft mogen inoogsten, is ook nu weder belast met de uitvoering van dit plan, waarvan onze stadgenooten zich zeer veel schoons voor de toekomst mogen beloven; terwijl de daartoe vereischte arbeid gedurende den winter in den nood van vele behoeftigen zal kunnen voorzien.

»Niet minder belangrijk is voor een ander gedeelte dezer stad een tweede plan der stedelijke regering, omdat dit in verband staat met het bouwen van eene geheel nieuwe en fraaije *Korenbeurs* op het plein der tegenwoordige vischmarkt, waaraan hier ter stede sedert lang behoefte bestond. Dat oostelijke gedeelte van den stadswal namelijk, hetwelk, van af de voormalige tuinsterpoort tot aan het erf van het huis van opsluiting en tuchtiging, tusschen al de daarnevens afgegravene gedeelten der wallen is overgebleven, zal eerlang geslecht en tot rijweg en kade verbreed worden, terwijl aan de zuidzijde daarvan de vischmarkt zal verplaatst, en aan de westzijde woningen zullen gebouwd worden. Deze verandering en die rijweg (uit de oude Oosterstraat te naderen) zal welligt later aanleiding kunnen geven tot het dempen van een gedeelte der Keizersgracht, het verbreeden van de Tuinsterbrug en van de bestrating van den grachtswal, ten einde ook deze aanzienlijke buurt met rijtuigen te kunnen passeren; terwijl men tevens de hoop voedt, dat de grachtswal, even als vroeger het zaailand, aan de stad nader verbonden mag worden door twee bruggen, waarvan eene nevens het stads-burger-ziekenhuis en de andere nevens de oude Oosterstraat. Ook het genoemde zaailand, de oude gracht en het ruiterskwartier zullen welligt eerlang eene aanzienlijke verandering kunnen ondergaan, wanneer de, nog onzekere, plannen tot het bouwen van een nieuw paleis van justitie verwezenlijkt zullen worden. — Uit dit alles is het duidelijk, dat hoevele stedelijke gebouwen, inrigtingen en vernieuwingen er in de laatste twintig jaren in Frieslands hoofdstad zijn tot stand gebragt, het tegenwoordige bestuur wijslijk voortgaat met het daarstellen van die verbeteringen en versieringen,

waartoe de gunstige gelegenheid der stad aanleiding geeft, of die de tegenwoordige behoeften des tijds vorderen."

In de openbare bijeenkomst der leden van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen, op den 28sten Julij ll. gehouden, zijn tot corresponderende leden gekozen, de heeren: *H. Ternaux-Compans*, hoofdredacteur van de *Nouvelles Annales et Archives des Voyages*, te Parys; *J. Jomard*, membre de l'institut de France et conservateur-administrateur de la bibliothèque royale à Paris en Mr. *E. G. P. Gertzen*, advocaat en plaatsvervanger van den kantonregter te 's Gravenhage.

In de Engelsche nieuwsbladen leest men het onderstaande verhaal van eene strafoefening in Britsch Indië:

» Een indisch opperhoofd, *Dervallah Surhat* genoemd, die bij het Engelsche leger de inlandsche hulpbenden kommandeerde, stond te regt als beschuldigd, in den nacht van den 15den October de Engelschen te hebben verraden, met welke hij als bondgenoot en vriend tegen den vijand was opgetrokken. Gedurende de voorlezing der akte van beschuldiging scheen hij zeer ontroerd, maar bij herkreeg zijne vorige onbeweeglijkheid, toen de schuldigverklaring werd uitgesproken. Op het hooren van de woorden:

De veroordeelde zal voor een met schroot geladen kanon worden geplaatst en alzoo den dood ondergaan, wierp hij een' zegevierenden blik op zijne vrienden en oude krijgsmakkers, die op het denkbeeld van het hem wachtende lot stonden te beven. De Engelsche generaal scheen levendig aangedaan. *Surhat* was de eenige, die zich bedaard hield.

Men schreed dan ter strafplaats, de misdadiger ging te midden der soldaten. Men stelde hem op zekeren afstand van het centrum der troepen. Daar bevond zich nog graf kuil, nog vriend om hem op te nemen. Deze voorzorg was noodeloos geoordeeld, omdat men had voorzien, dat hij vernietigd zoude worden, of dat zijne verspreide ledematen het aas zouden wezen der roofdieren.

De troepen werden in slagorde geschaard en vormden een carré, dat slechts naar ééne zijde geopend was. Dit geschied zijnde, werd een stuk kanon binnen het centrum gereden, waarna de geleiders van den patient zich terstond achter de gelederen begaven. De delinquent werd gelast nader te treden; hij deed zulks met langzamen, doch vasten tred. De militaire provoost haalde een trouw uit den zak, om den veroordeelde aan den vuurmond vast te binden. Op het zien hiervan scheen de ongelukkige *Surhat* voor de eerste maal te beven. Hij verzocht dringend, dat hem de gunst wierd bewezen van niet vastgebonden te worden. De generaal bewilligde deze bede. De gevangenen wendde zich daarop tot hem en maakte een teeken van dankbetuiging. Op de wijze der Europeanen gaf hij eenen handdruk aan den provoost, en na de instructiën te hebben aangehoord, welke deze hem schier snikkende gaf, trad *Surhat* moedig op het vreesselijke werktuig der verdelging toe, drukte zijn ligchaam tegen de monding, sloeg zijnen arm rondom het kanon, wierp een' laatsten blik in het rond en liet zijn hoofd op het geschut nederzakken. . . . . Op den eigen stond word het sein gegeven; een bliksemvuur, eene rookwolk, een knal, die het omliggende gebergte doet daveren, strekken ten blijk, dat de executie is volbragt.

Eenige droppels bloed, ettelijke wijd en zijd weggeslingerde flarden, die ter naauwernood herkend werden als tot een menschelijk ligchaam te hebben behoord, ziedaar alles, wat van dit nog onlangs zoo edelmoedig, zoo onverschrokken opperhoofd was overgebleven.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 *December*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 52½, negen zest.; dito 5 pCt. 101 zeven zest., ¼; Syndik. 4½ pCt. 94¼, drie zest.; dito 3½ pCt. 77 5/16; Handelm. 130⅜, ⅝, ⅞, 131; O. Indie 5 pCt. 99 elf zest.; Spoorweg op Rotterdam 55, 56; Ardoins 19, 18 15/16; dito Coupon 20⅜; Port. te L. 32⅝, ⅞, ¾; Oude Russen 106, ⅛; dito 4 pCt. 88¼; Braz. 72; Mexiko 31½; Peruan. 9.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.